Cultura | ACN / Jordi Ubach | Actualitzat el 01/12/2015 a les 13:11

Som Patrimoni de la Humanitat!

La Unesco reconeix les falles del Pirineu com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat

Â«SatisfacciÃ³Â» i Â«eufÃ²riaÂ» al Pallars per la declaraciÃ³ de la Unesco

VÃ•DEOS: Les falles, una tradiciÃ³ pirinenca que ja Ã©s Patrimoni de la Humanitat

Els pobles fallaires celebren amb foc la declaraciÃ³ de la Unesco

L'emotiu VÃ•DEO de la candidatura de les Falles

L'exposiciÃ³Â Â«Festes del Foc al PirineuÂ» arribarÃ al Pallars

El conseller de Cultura rep els membres de la candidatura de les Falles

Les falles del Pirineu, Patrimoni de la Humanitat. Foto: Joan Macaya

S'han complert tots els pronòstics. Les falles del Pirineu són, des d'avui, Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. Després d'uns dies d'angoixa i espera per conèixer el veredicte de la Unesco, l'organisme ha fet oficial aquest dimarts quan passaven deu minuts de les quatre de la tarda el seu reconeixement a la candidatura "Festes del foc del solstici d'estiu dels Pirineus", presentada pel govern andorrà amb la col·laboració d'Espanya i França. Es tracta de la primera festa de la llista de Patrimoni Immaterial que té el foc com a element central.

La candidatura "Festes del foc del solstici d'estiu dels Pirineus" inclou 63 pobles de Catalunya, Andorra, el sud de l'Estat francès i la Val d'Aran. Totes aquestes festes tenen orígens molt antics, pre-cristians de culte al sol molt relacionades amb l'èxit de les collites, i l'arribada del bon temps amb el solstici de l'estiu. No obstant això, algunes també es relacionen amb la fecunditat, fer fora els mals esperits o els rituals solars.

Entre elles s'hi troben algunes festes molt populars al Pallars, com les falles d'Isil, on és tradició la baixada de grans troncs encesos de la muntanya. Com a representants pallaresos també formen part de la candidatura les falles de la Pobla de Segur i les d'Alins. Més enllà trobem, entre d'altres, les de Boí, Taüll, Erill-la-Vall, Barruera, Durro, El Pont de Suert, Llesp, Casós, Vilaller i Senet, a l'Alta Ribagorça, les falles d'Arties i Les, a la Val d'Aran, o la Fia-faia del Berguedà.

A Isil, on les falles estan declarades Festa Cultural d'Interès Nacional, s'encén un tronc d'arbre d'uns 15 metres (Falla Major) al mig de la foguera. Aquest és el senyal indicador perquè els joves comencin el recorregut amb la seva falla encesa al coll muntanya avall. Des de la plaça del poble la filera de falles enceses al coll dels fallaires baixant sembla una serp de foc que es mou fent ziga-zagues muntanya avall. L'esforç dels fallaires al poble es reconfortat amb música, coca i vi i danses tradicionals entorn de la foguera. Es tracta d'una celebració ancestral que mai s'ha deixat de celebrar.

D'altra a banda, les falles d'Alins i la Pobla de Segur són de nova fornada però tenen característiques similars. La demanda del reconeixement per la Unesco ha coincidit amb una revifalla de moltes associacions i la recuperació de moltes festes que s'havien perdut. És el cas d'Alòs d'Isil, on les falles es van recuperar al 2014.

Gairebé vuit anys de feina per un objectiu comú

L'Associació Cultural de municipis i entitats municipals fallaires dels Pirineus va començar a gestar el projecte a principis de 2014. Abans, però, l'any 2007, es van iniciar els primers contactes a Madrid, que aconsellà anar de la mà amb Andorra. Entre el 2008 i el 2009 es comencen a celebrar les primeres trobades de fallaires, però no és fins a la quarta celebració, la del 2012, quan es convoca una reunió de tots els municipis fallaires de Catalunya, Aragó i Andorra i es comença a treballar en la creació de l'Associacio de municipis fallaires del Pirineu.

Després d'anys de contactes i de feina a l'ombra, el mes de març de 2014 es presenta el dossier oficial de la candidatura a la Unesco. Gairebé dotze mesos després, al febrer d'aquest any, es va ultimar el dossier definitiu a Boí, fet que va suposar l'inici del compte enrere per al reconeixement aconseguit a Namíbia. Les persones que han treballat per la candidatura s'han mostrat, des del primer dia, molt optimistes. El punt fort i una de les claus de l'èxit ha estat és el seu caràcter internacional, així com el fet que hagi sortit de la gent i les associacions i no de les institucions. Una altra vàlua molt important ha estat el fet que Andorra no tingués abans cap reconeixement per part de la Unesco.

La celebració, demà

Per demà hi ha organitzats una sèrie d'actes coordinats entre tots els municipis fallaires, que tindran lloc conjuntament a les 19:30h, en què es farà un repic de campanes i s'encendrà una foguera. A Isil, Alós, València d'Àneu es farà un acte on també hi haurà xocolatada. ?A la Pobla de Segur, s'encendrà la foguera i la falla de la Pobla a la plaça de l'Ajuntament i es llegirà el manifest de

tots els pobles fallaires.

El dijous dia 3 de desembre es reuniran a Andorra la Vella els representants de tots els municipis de la candidatura en el que serà la VII Trobada de Fallaires del Pirineu. En aquesta trobada la comunitat fallaire signarà la Declaració d'Andorra la Vella. El dia 4 s'inaugurarà una exposició sobre les falles al Museu d'Història de Catalunya de Barcelona, que presidirà el conseller de Cultura en funcions, Ferran Mascarell.